

D O M

afsagt den 14. december 2017

Rettens nr. K01-3364/2017

Politiets nr. SAV-2016-3100101-284

Erstatningssøgende

X I/S v/ A og B

mod

Anklagemyndigheden

Denne sag er behandlet med domsmænd.

Tilkendegivelse af 13. juli 2017 er modtaget den 13. juli 2017.

X I/S v/ A og B er ejer af et beboelseslejemål på adressen..., der var udlejet til en kvinde. I forbindelse med en ransagning på øjemedet med henblik på udfindelse af en eftersøgt, undvegen fange, C, lejers ekskæreste, brød Syd- og Sønderjyllands Politi den 15. november 2012 ind i lejemålet gennem en dør, som C havde barrikaderet.

X I/S v/ A og B fremsatte ved brev af 4. august 2016 krav om erstatning, jf. retsplejelovens kap. 93 a.

Statsadvokaten afviste den 8. november 2016 kravet i medfør af retsplejelovens § 1018 e, stk. 1 og 2. Rigsadvokaten pålagde den 5. januar 2017 Statsadvokaten at realitetsbehandle sagen.

Påstande

X I/S v/ A og B har fremsat krav om erstatning på 5.500 kr. med tillæg af sædvanlig procesrente fra den 1. januar 2013, og sagsomkostninger med 1.200 kr., samt kørselsgodtgørelse med 254,76 kr. for 132 km.

Anklagemyndigheden har påstået frifindelse. Anklagemyndigheden har ikke bestridt opgørelsen af kravet.

Sagens oplysninger

Af Statsadvokatens afgørelse af 22. marts 2017 fremgår følgende:

" ...

Jeg har i dag besluttet ikke at imødekomme Deres krav om erstatning for reparation af dør. Begrundelsen herfor fremgår nedenfor.

Sagsforløb

Det fremgår af sagen, at Syd- og Sønderjyllands Politi den 15. november 2012 rekvirerede en låsesmed til adressen..., idet politiet eftersøgte en af lejerne, der befandt sig på adressen.

Syd- og Sønderjyllands Politi har oplyst, at den eftersøgte person holdt fast i hoveddørens håndtag, efter at døren var låst op, således at politiet ikke kunne komme

ind. På den baggrund sparkede politiet døren ind, og den eftersøgte person blev herefter anholdt.

Det fremsatte erstatningskrav

Ved brev af 4. august 2016 til Syd- og Sønderjyllands Politi, hvorfra jeg har modtaget det, fremsatte De krav om erstatning for reparation af døren, som De opgjorde således:

Reparation af dør	<u>5.500,00 kr.</u>
Ialt:	<u>5.500,00 kr.</u>

Begrundelse for nægtelse af erstatningskravet

Efter retsplejelovens § 1018 c kan der ydes erstatning i tilfælde, hvor der over for en person, der ikke har været sigtet, har været iværksat indgreb som led i en strafferetlig forfølgning.

Efter administrativ praksis udbetales der ikke erstatning til udlejer i medfør af retsplejelovens § 1018 c, idet indgrebet ikke er rettet mod udlejeren. Udlejer er derfor henvist til at rejse krav om erstatning på grundlag af dansk rets almindelige erstatningsregler efter retsplejelovens § 1018 h. Jeg henviser herom til Anklagemyndighedens Årsberetning 1998-1999, bind 2, side 19.

Det er derfor min opfattelse, at Deres krav skal behandles i medfør af retsplejelovens § 1018 h. For at erstatning kan ydes i medfør af retsplejelovens § 1018 h, er det en betingelse, at politiet har handlet ansvarspådragende.

Henset til at den eftersøgte person holdt fast i hoveddørens håndtag, efter at låsesmeden havde låst døren op og derved forsøgte at forhindre politiet i at komme ind på adressen, finder jeg ikke, at politiet ved at sparke døren ind har handlet ansvarspådragende.

Jeg kan således ikke imødekomme Deres krav om erstatning.

Lovgrundlag

Min afgørelse er truffet efter reglerne i retsplejelovens § 1018 h (erstatning efter dansk rets almindelige erstatningsregler).

..."

Erstatningssøgende påklagede den 26. marts 2017 afgørelsen til Rigsadvokaten, der ved afgørelse af 17. maj 2017 stadfæstede Statsadvokatens afgørelse.

Rigsadvokaten anførte følgende i sin afgørelse:

"...

De har klaget over en afgørelse, der er truffet af Statsadvokaten i Viborg den 22. marts 2017, om at nægte erstatning til Dem for en ødelagt dør.

Jeg har besluttet ikke at ændre statsadvokatens afgørelse. Det betyder, at De ikke kan få erstatning for den ødelagte dør.

Begrundelse

Jeg er enig i statsadvokatens begrundelse for at nægte erstatning. Jeg kan derfor henvise til begrundelsen i statsadvokatens afgørelse.

De har i Deres klage til mig anført, at en politimand til enhver tid måtte kunne vride håndtaget ned og derved komme ind i lejligheden, selvom personen i lejligheden holdt fast i dørhåndtaget. De har hertil anført, at mindre indgribende foranstaltninger kunne være anvendt, fx at politiet kunne have fjernet en rude i stedet for at sparke døren ind.

Jeg bemærker hertil, at politiet ved den omhandlende hændelse mistænkte, at en eftersøgt person opholdt sig i lejligheden. Det fremgår af sagen, at den eftersøgte person holdt fast i dørhåndtaget, hvilket betød, at politiet ikke kunne komme ind, selvom en låsesmed havde låst døren op. Jeg finder derfor ikke, at politiet kunne have vredet håndtaget ned.

Jeg finder endvidere ikke, at politiet burde have anvendt andre foranstaltninger for at komme ind, herunder fjerne en rude, da der var tale om at forsøge at pågribe en eftersøgt person, der var flygtet fra varetægtsfængsel i surrogat (psykiatrisk afdeling), og hvor det ikke var muligt for politiet at se, om den pågældende var i besiddelse af våben eller andet.

De har i Deres klage videre anført, at De ikke forstår begrundelsen for, at det ikke findes rimeligt at tilkende Dem erstatning efter retsplejelovens § 1018 c. De kan endvidere ikke se, hvordan hændelsen kan henføres til retsplejelovens § 1018 h.

Det fremgår af retsplejelovens § 1018 c, at der kan tilkendes erstatning til en person, der ikke har været sigtet, hvis pågældende som led i en strafferetlig forfølgning har været udsat for et straffeprocessuelt indgreb. Det er således en betingelse for at tilkende Dem erstatning, at De har været udsat for et straffeprocessuelt indgreb. Ifølge praksis anses ransagning af en mistænkt/sigtets bopæl ikke for at være rettet mod udlejeren af bopælen, men derimod mod den konkrete mistænkte/sigtede. Som følge heraf anses De ikke for at have været udsat for et straffeprocessuelt indgreb og kan derfor ikke tilkendes erstatning efter retsplejelovens § 1018 c.

Jeg har - som statsadvokaten - yderligere overvejet, om De kan ydes erstatning efter retsplejelovens § 1018 h. Retsplejelovens § 1018 h angiver, at erstatning kan gives på grundlag af dansk rets almindelige regler om erstatning. Herved forstås, at politiet skal have handlet ansvarspådragende, dvs. uforsvarligt/ulovligt, for at være erstatningsansvarlig for den ødelagte dør.

Jeg finder ikke, at politiet i denne sag har handlet uforsvarligt. Jeg har særligt lagt vægt på, at politiet havde mistanke om, at en eftersøgt person befandt sig i lejligheden, at politiet tilkaldte en låsesmed, som låste døren op, men at politiet ikke kunne komme ind i lejligheden, fordi den eftersøgte holdt fast i dørhåndtaget, at politiet så den eftersøgte i lejligheden, inden døren blev sparket ind, samt at politiet ikke kunne se, om den eftersøgte person var i besiddelse af våben.

De har i Deres klage endelig anført, at De er forundret over, at statsadvokaten ikke har henvist til Anklagemyndighedens Årsberetning 1998-1999, side 54.

Det fremgår af Anklagemyndighedens Årsberetning 1998-1999, side 54, at ransagning af motorkøretøjer i visse tilfælde kan anses som lidet indgribende, og at de derfor kan sammenlignes med kortvarige, resultatløse visitationer, hvorimod ransagninger af fx boliger fortsat skal ydes efter taksterne i de årlige meddelelser. Dette afsnit anfører således blot, at ransagninger skal behandles som hidtil. Dette ændrer derfor ikke på, at De ikke kan ydes erstatning efter retsplejelovens § 1018 c, eller at politiet har handlet ansvarspådragende jf. retsplejelovens § 1018 h.

Sagens forløb

I afgørelse af 22. marts 2017 nægtede statsadvokaten at yde erstatning.

Ved e-mail af 27. marts 2017 har De klaget over afgørelsen.

Den 5. april 2017 har statsadvokaten sendt sagen til mig sammen med en udtalelse. Statsadvokaten har henholdt sig til sin afgørelse. Der er ikke kommet nye væsentlige oplysninger frem af betydning for sagen.

Lovgrundlag

Min afgørelse er truffet efter reglerne i retsplejelovens § 1018 c (erstatning kan gives hvis rimeligt) og § 1018 h (culpa).

..."

Rettens begrundelse og afgørelse.

Det kan lægges til grund, at erstatningssøgende var ejer af ejendommen og udlejer, og dermed den 3. mand, der blev påført en skade i forbindelse med Syd- og Sønderjyllands Politis udøvelse af en lovlig politiforretning.

Efter oplysningerne i sagen er retten enig med Rigsadvokaten i, at erstatningssøgende som udlejer ikke er omfattet af den personkreds, der kan tillægges erstatning i medfør af retsplejelovens § 1018 c.

Hjemmelen til at tilkende 3. mand erstatning for politiets skadegørende handlinger, skal findes i retsplejelovens 1018 h, hvor det fremgår, at erstatningskrav kan rejses af andre i anledning af strafferetlig forfølgning efter dansk rets almindelige erstatningsregler.

Det følger heraf, at politiet kan ifalde erstatningsansvar efter en culpanorm, således der kan indtræde ansvar for den skade, som forvoldes ved en handling, der kan tilregnes den handlende som forsætlig eller uagtsom.

Det kan efter oplysningerne i sagen lægges til grund, at politiet den 15. november 2012, efter at have forsøgt at skaffe sig adgang ved hjælp af en låsesmed, besluttede at sparke døren ind, idet den eftersøgte person blokerede adgangen til beboelseslejemålet ved at holde dørhåndtaget oppe. Skaden på døren opstod derfor som følge af en forsætlig handling.

På den baggrund finder retten, at politiet er erstatningsansvarlig for den påførte skade, med mindre der foreligger en objektiv ansvarsfrihedsgrund.

Efter oplysningerne i sagen, finder retten ikke grundlag for at fastslå, at Syd- og Sønderjyllands Politi har handlet i nødværge jf. straffelovens § 13, stk. 3, at Syd- og Sønderjyllands Politi har foretaget en nødretshandling, jf. straffelovens § 14, at Syd- og Sønderjyllands Politis handling er udtryk for udøvelse af negotiorum gestio, eller at

erstatningssøgende har givet udtrykkeligt eller stiltiende samtykke til handlingen, eller i øvrigt har accepteret nogen risiko for, at en sådan skade kunne opstå.

Der foreligger således ikke en objektiv ansvarsfrihedsgrund, og Syd og Sønderjyllands Politi er derfor erstatningsansvarlig for sin bevidste skadeforvoldelse på 3. mands ejendom, uanset der har været tale om en lovlig politiforretning.

Herefter, og da erstatningskravet ikke er bestridt størrelsesmæssigt, tages erstatningssøgendes påstand til følge.

Der foreligger ikke oplysninger om, hvornår den pågældende dør blev repareret, og X I/S v/ A og B tillægges derfor procesrente fra det tidspunkt, hvor kravet blev fremsat overfor Syd- og Sønderjyllands Politi.

X I/S V/ A og B påstået sig tillagt omkostninger med 1.200 kr., der er angivet at dække 200 kr. til porto og kopier, samt 1.000 kr. til egen tid og rådførelse i sagen med en advokat. Der foreligger ingen dokumentation for udgifternes afholdelse, og retten finder ikke grundlag for, i medfør af retsplejelovens § 1007, stk. 2, 3. pkt. eller på anden baggrund, at tilkende X I/S v/ A og B sådanne omkostninger. X I/S v/ A og B tillægges derimod godtgørelse for udgift til befordring for 132 km med 254,76 kr., jf. en analogi af retsplejelovens § 1010, stk. 2.

Thi kendes for ret:

Anklagemyndigheden skal inden 14 dage til X I/S v/ A og B betale 5.500 kr. med tillæg af procesrente fra den 4. august 2016.

Statskassen skal til X I/S betale sagsomkostninger med 254,76 kr.